



Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Správní řízení ve věcech služebního poměru

Podpora profesionalizace a kvality státní služby a státní správy
CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0006173

Systematika správního řádu

- **Část první a sedmá** – platí při aplikaci všech ostatních
 - **Správní řízení** (část druhá a třetí)
 - **Jiné úkony** (část čtvrtá)
 - **Veřejnoprávní smlouvy** (část pátá)
 - **Opatření obecné povahy** (část šestá)
- 

Předmět úpravy správního řádu

➤ § 1 odst. 1 SŘ (pozitivní vymezení):

- „**postup** orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, **pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy**“

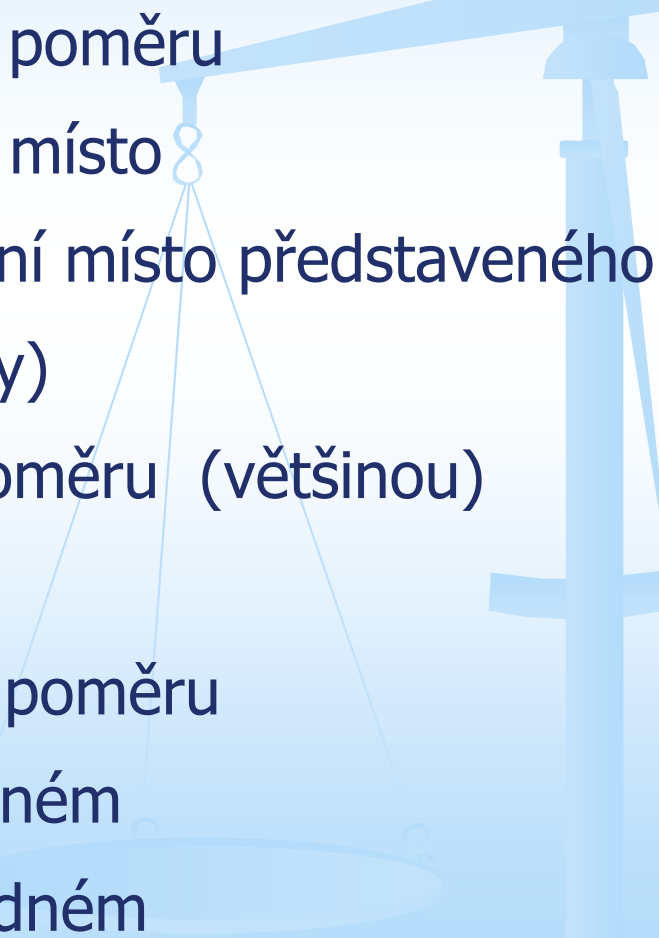
➤ § 1 odst. 2 SŘ (subsidiarita):

- subsidiarita ke zvláštním zákonům (zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, stavební zákon, zákon o státní službě atd.)
- § 160 ZSS – subsidiarita SŘ pro řízení ve věcech služby

➤ § 1 odst. 3 SŘ (negativní vymezení):

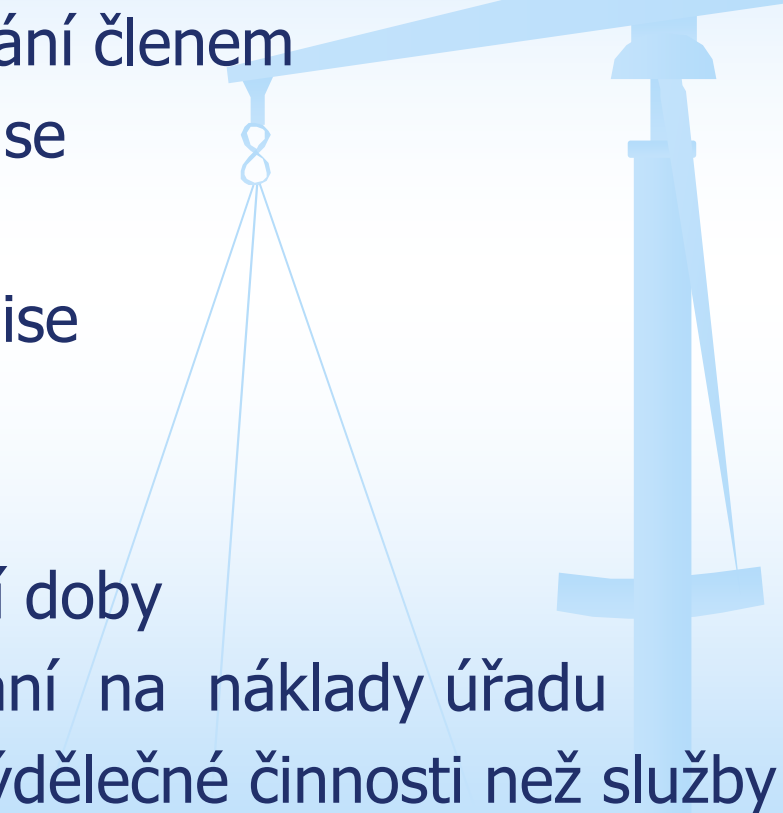
- právní jednání ve smyslu NOZ
- vztahy mezi orgány téhož územního samosprávného celku při výkonu samostatné působnosti

Použití správního řádu v řízeních podle zákona o státní službě = řízení ve věcech služby (§ 159 odst. 1 ZSS)

- a) přijetí do služebního poměru
 - b) zařazení na služební místo
 - c) jmenování na služební místo představeného
 - d) odměňování (výjimky)
 - e) změna služebního poměru (většinou)
 - f) kárná odpovědnost
 - g) skončení služebního poměru
 - h) rozhodování o odbytném
 - i) rozhodování o odchodném
- 

Použití správního řádu v řízeních podle zákona o státní službě = řízení ve věcech služby (§ 159 odst. 1 ZSS)

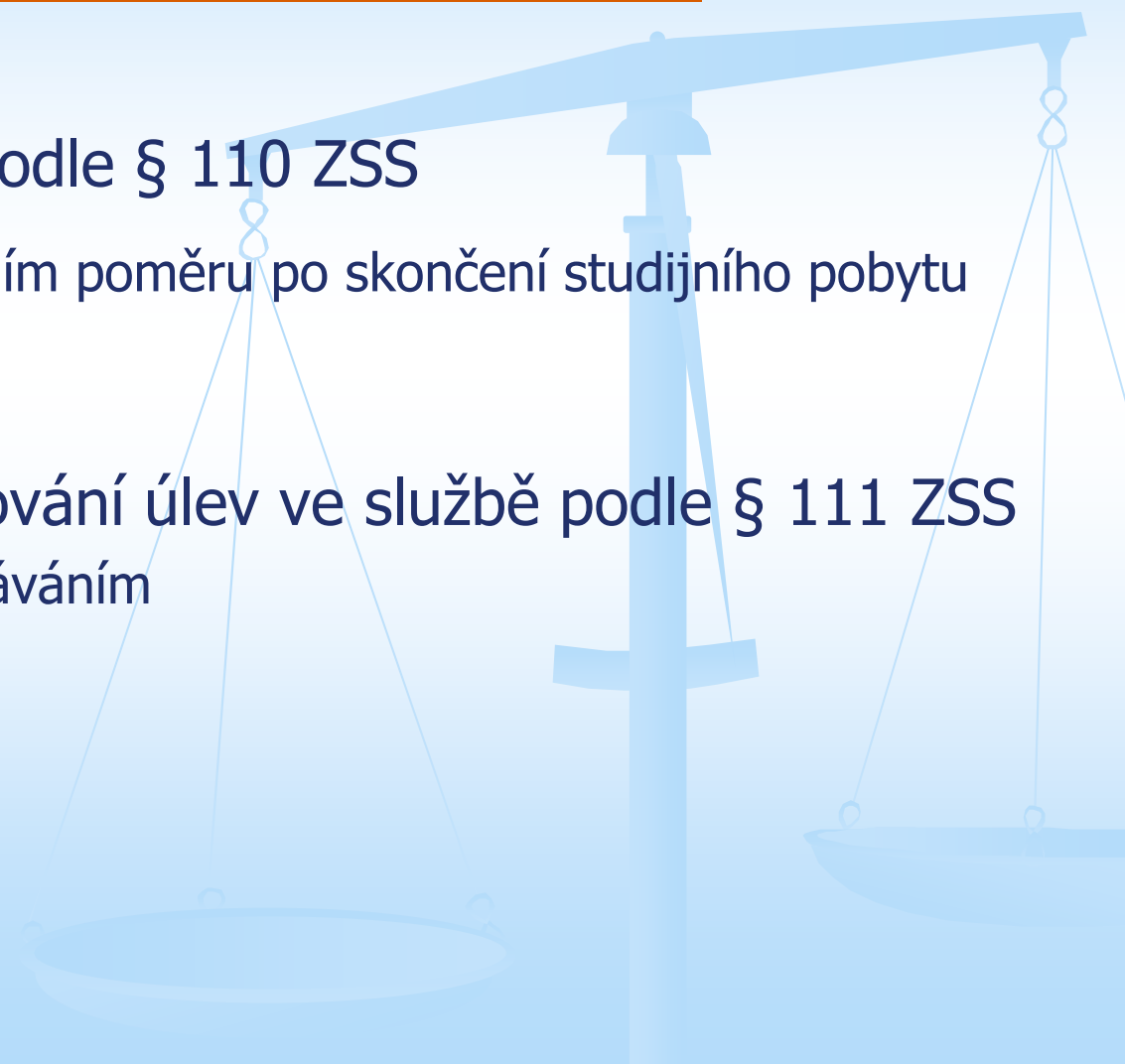
- j) jmenování a odvolání členem
 1. zkušební komise
 2. kárné komise
 3. výběrové komise

 - k) povolení
 1. kratší služební doby
 2. zvýšení vzdělání na náklady úřadu
 3. výkonu jiné výdělečné činnosti než služby
- 

Použití správního řádu v řízeních podle zákona o státní službě = řízení ve věcech služby (§ 159 odst. 1 ZSS)

- l) náhrada nákladů podle § 110 ZSS
 - nesetrvání ve služebním poměru po skončení studijního pobytu

- m) zastavení poskytování úlev ve službě podle § 111 ZSS
 - v souvislosti se vzdáváním



Část čtvrtá SŘ a zákon o státní službě

- **§ 177 odst. 2 SŘ:** pokud správní orgán provádí úkony, na které se nevztahuje část druhá a třetí („formální správní řízení“), postupuje se **podle části čtvrté** (vyjádření, osvědčení, sdělení) – § 154 a násl. SŘ

§ 159 odst. 2 ZSS (např.)

- vyslání na služební cestu
 - zastupování státního zaměstnance nebo představeného
 - povolení pružného rozvržení služební doby
 - povolení služebního volna (i volna k individuálním studijním účelům)
 - čerpání dovolené a dodatkové dovolené
 - prohlubování vzdělání
 - služební hodnocení státního zaměstnance
 - odměňování – změna platových tarifů změnou nař. vlády, zařazení do vyššího platového stupně, odměny podle § 134 ZP a 150 odst. 1 ZSS)
- **Úprava rozhodování v ZSS, příp. režim části čtvrté správního řádu**

Část čtvrtá SŘ a zákon o státní službě

- **Při postupu podle části čtvrté SŘ se obdobně použijí ustanovení části první + některá ustanovení části druhé a třetí SŘ (§ 154 SŘ)**
- **Proces vydání úkonu podle části čtvrté (§ 155 SŘ)**
 - pokud to lze, tj. jsou-li splněny předpoklady, správní orgán úkon učiní (vydá) – v případě žádosti o vydání úkonu platí i povinnost pomoci odstranit vady podání (§ 37 odst. 3 SŘ)
 - pokud úkon učinit (vydat) nelze, tj. nejsou splněny předpoklady, na požádání o tom správní orgán informuje dotčenou osobu (včetně důvodů)
 - obecně platí, že pokud to umožňuje jeho povaha, může úkon vydat kterýkoli věcně příslušný orgán – zejména pokud není třeba zkoumat skutkový stav nebo čerpat z evidence (výjimka z § 11 SŘ – místní příslušnost)
- **Náprava vadných úkonů podle části čtvrté SŘ (§ 156 SŘ)**
 - vady, které lze opravit (§ 156 odst. 1 SŘ) = usnesení poznamenané do spisu (bez újmy dotčené osobě)
 - rozpor s právními předpisy (§ 156 odst. 2 SŘ) = zrušení úkonu usnesením doručovaným dotčené osobě (přiměřené použití ustanovení o přezkumném řízení)
 - v obou případech není možné se proti usnesení odvolat

Základní zásady správního řízení

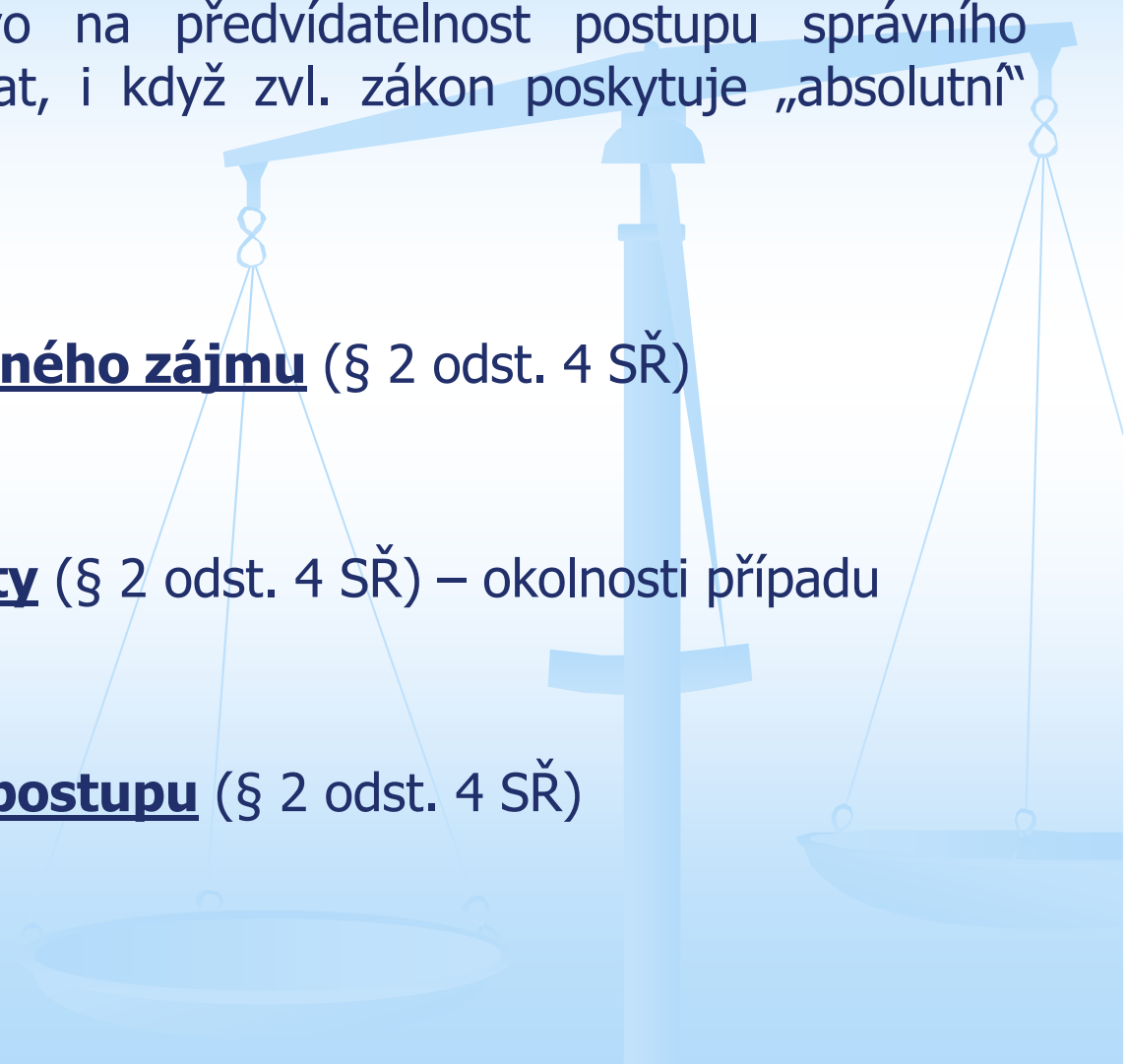
- **Základní zásady činnosti správních orgánů:** nejdůležitější procesní zásady prostupující veškeré postupy správních orgánů, které podléhají režimu SŘ, jsou rozvíjeny dalšími ustanoveními SŘ, je třeba je uplatňovat ve vzájemné souvislosti
- **Zdroje:** Ústava, Listina, úmluvy a doporučení RE, judikatura (Ústavní soud, Evropský soud pro lidská práva, Evropský soudní dvůr)
- **Širší působnost základních zásad** - § 177 odst. 1 SŘ: Základní zásady činnosti správních orgánů se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje

Základní zásady správního řízení

- **Zásada zákonnosti (právnosti)** (§ 2 odst. 1 SŘ) - povinnost postupu podle právních předpisů (podle hmotněprávní i procesněprávní úpravy)
- **Zákaz zneužití správního uvážení** (§ 2 odst. 2 SŘ) - pravomoc lze uplatňovat jen v zákonném rozsahu a k účelu určenému zákonem
- **Zásada ochrany dobré víry** (§ 2 odst. 3 SŘ) - povinnost šetřit práva v dobré víře nabytá o oprávněné zájmy osob
- **Zásada subsidiarity** (§ 2 odst. 2 a 3, § 6 odst. 2 SŘ) – použití pravomoci jen ke stanovenému účelu, zasahování do práv jen při splnění zákonných podmínek a nezatěžovat nad rámec nezbytného rozsahu

Základní zásady správního řízení

- **Zásada legitimního očekávání** (§ 2 odst. 4 SŘ) - skutkově shodné nebo podobné případy rozhodovat obdobně, popř. rozdíl řádně odůvodnit; právo na předvídatelnost postupu správního orgánu; nutno dodržovat, i když zvl. zákon poskytuje „absolutní“ správní uvážení
- **Zásada ochrany veřejného zájmu** (§ 2 odst. 4 SŘ)
- **Zásada proporcionality** (§ 2 odst. 4 SŘ) – okolnosti případu
- **Zásada nestranného postupu** (§ 2 odst. 4 SŘ)



Základní zásady správního řízení

- **Zásada materiální pravdy** (§ 3 SŘ) - povinnost zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti; neplatí ve sporném řízení (§ 141 odst. 4 SŘ); omezena v řízení příkazním (§ 150 odst. 2 SŘ)
- **Zásada vstřícnosti** (§ 4 odst. 1 SŘ) - veřejná správa je službou veřejnosti (ohleduplnost, citlivost, vstřícnost a zdvořilost)
- **Zásada součinnosti s účastníky řízení** (§ 4 odst. 2 až 4 a § 6 odst. 2 SŘ) - zejména přiměřená poučovací povinnost správního orgánu podle obsahu úkonu a poměrů osoby, uvědomění o úkonu, umožnit uplatňovat práva a oprávněné zájmy
- **Zásada preference smírného řešení** (§ 5)

Základní zásady správního řízení

- **Zásada rychlosti a ekonomie řízení** (§ 6 SŘ) - postup bez průtahů, nezatěžovat nepřiměřeně účastníky, opatřovat podklady z úředních zdrojů (promítá se též v ochraně před nečinností – § 80 SŘ)
- **Zásada rovnosti dotčených osob** (§ 7 SŘ) - rovnost musí být zachována v rámci jednotlivých specifických skupin dotčených osob (např. v rámci skupin hlavních a vedlejších účastníků řízení), jejichž práva a povinnosti jsou odlišně upravena)
- **Zásada dobré správy** (§ 8 SŘ) – spolupráce správních orgánů navzájem (např. překážky řízení, dožádání, součinnost při dokazování, dotčené orgány)

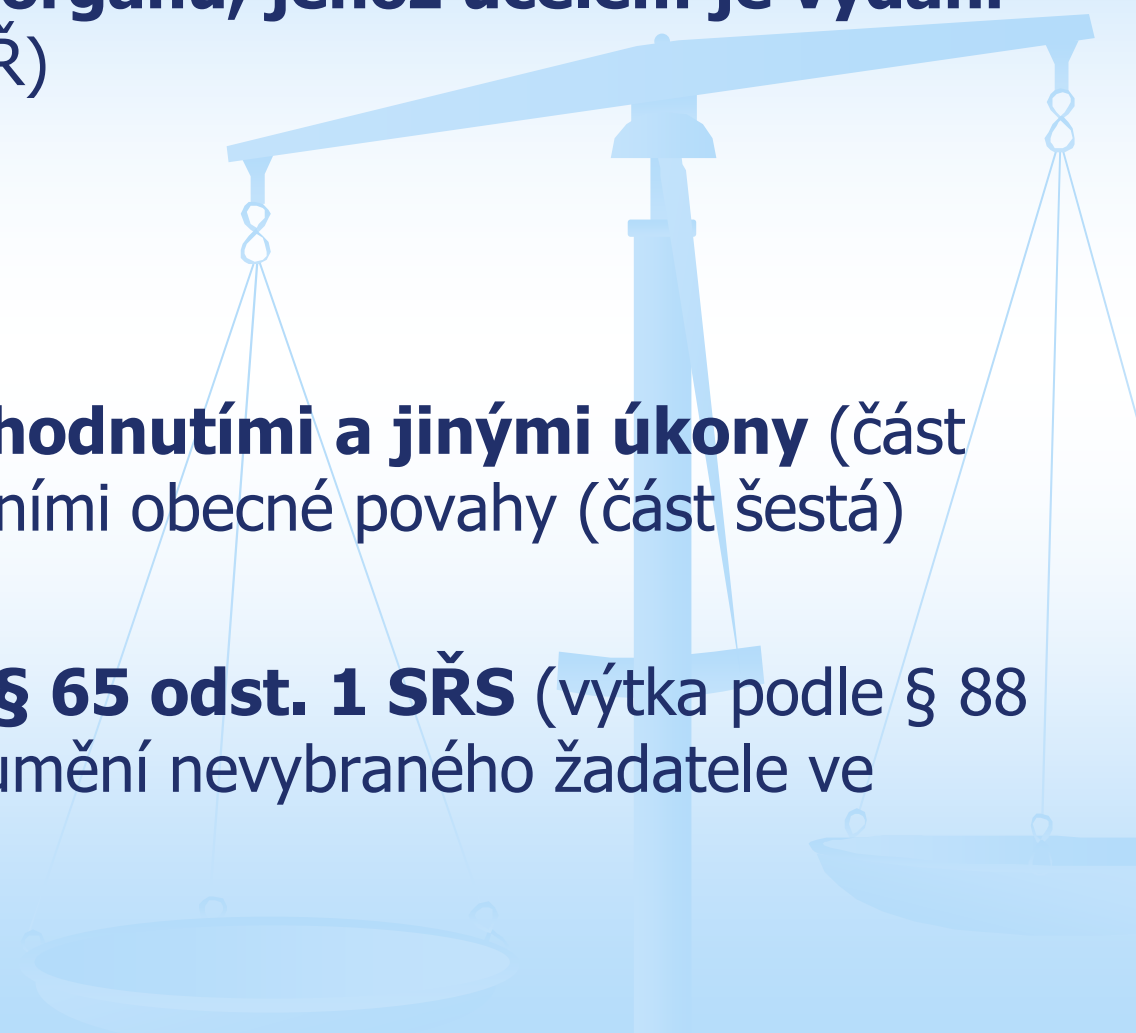
Správní řízení – obecná část

= **postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí (§ 67 SŘ)**

- konstitutivního
- deklaratorního

➤ **rozlišení mezi rozhodnutími a jinými úkony (část čtvrtá), resp. opatřeními obecné povahy (část šestá)**

➤ **rozhodnutí podle § 65 odst. 1 SŘS (výtky podle § 88 odst. 3 ZSS x vyrozumění nevybraného žadatele ve výběrovém řízení)**



Správní řízení – obecná část Příslušnost

Správní řád

➤ **Věcná příslušnost**

- stanovena zákonem nebo na jeho základě

Zákon o státní službě

➤ **Kárné řízení**

- kárná komise

➤ **Výběrové řízení**

- zčásti výběrová komise

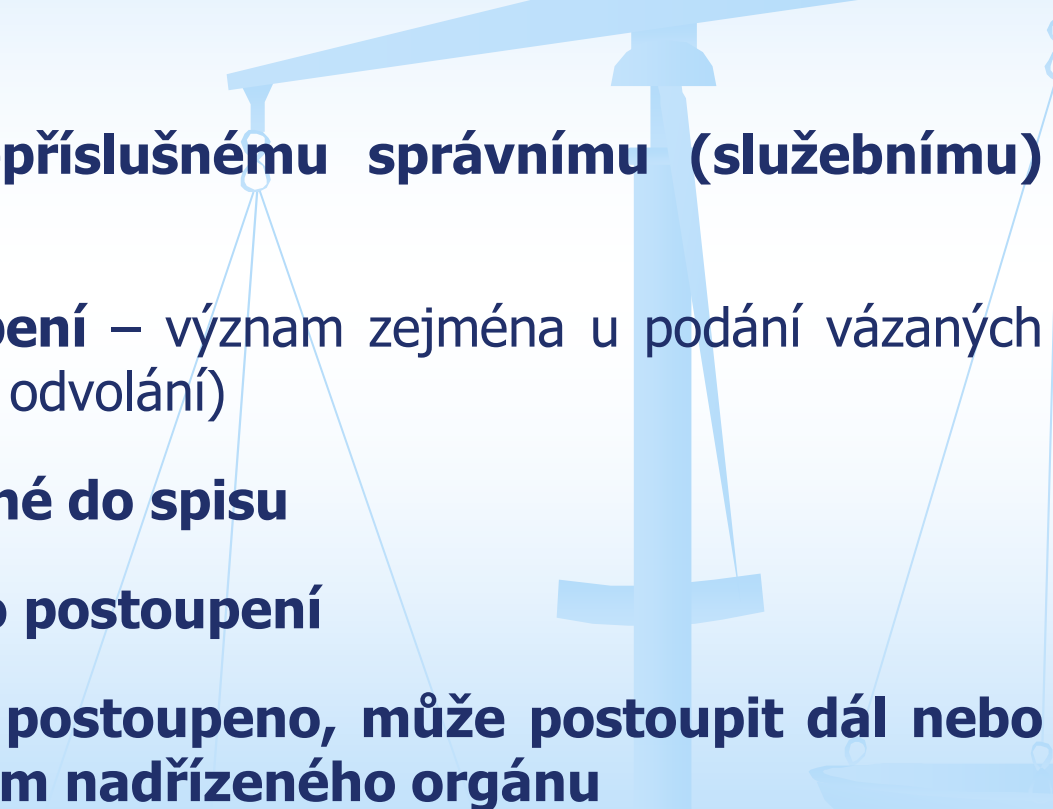
➤ **Ostatní věci**

- příslušný služební orgán
- § 10 ZSS
- zásah do působnosti jiného služebního orgánu = nutný jeho souhlas (§ 162 odst. 3 ZSS)

? zastupování služebního orgánu (§ 14 odst. 3 a 4, § 15 odst. 5 a 6, § 9 odst. 7 a § 66 ZSS, § 80 a § 131 SŘ)

Správní řízení – obecná část

Postoupení pro nepříslušnost

- § 12 SŘ
 - **podání doručeno nepříslušnému správnímu (služebnímu) orgánu**
 - **bezodkladné postoupení** – význam zejména u podání vázaných na dodržení lhůty (např. odvolání)
 - **usnesení poznamenané do spisu**
 - **vyrozumět podatele o postoupení**
 - **orgán, kterému bylo postoupeno, může postoupit dál nebo vrátit jen se souhlasem nadřízeného orgánu**
- 

Správní řízení – obecná část

Vedení řízení, jazyk, protokol

- **Písemnost řízení** (§ 15 odst. 1 SŘ) - ústně pouze úkon vůči přítomnému účastníku a pokud netrvá na písemné formě
- **Oprávněná úřední osoba** (§ 15 odst. 2 až 4 SŘ) - povinnost mlčenlivosti; povinnost sdělovat údaje o oprávněné úřední osobě
- **Jednací jazyk** (§ 16 SŘ) - český jazyk + jednat a písemnosti předkládat lze i v jazyce slovenském; úředně ověřené překlady cizojazyčných dokumentů; právo na tlumočnicka při jednání (ZSS – žádost o přijetí do služebního poměru a zařazení nebo jmenování na služební místo pouze v jazyce českém, ale.....)
- **Protokol** (§ 18 SŘ) - o úkonech, při nichž dochází ke styku s účastníky řízení; zvukový a obrazový záznam; proti obsahu protokolu lze podat námitky, resp. stížnost

Správní řízení – obecná část

Vyloučení pro podjatost

Správní řád

- 1. Důvody:**
 - důvodná pochybnost o nepodjatosti
 - účast v řízení na jiném stupni
- 2. Povinnost podat námitku bezodkladně**
- 3. Představený určí jinou úřední osobu**

Zákon o státní službě

- § 163 ZSS:
§ 14 SŘ se nepoužije pro náměstka pro státní službu a státního tajemníka
- specifikum rozhodování o námitce podjatosti člena kárné nebo výběrové komise nebo služebního orgánu

Správní řízení – obecná část

Spis

- **§ 17 SŘ**
- **v každé věci** se zakládá spis a každá věc má svoji spisovou značku
- **spisová značka x číslo jednací**
- **číslo jednací** - § 11 vyhlášky č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby
- **součásti spisu**
 - písemnosti vztahující se k věci (zejména podání, protokoly, záznamy, rozhodnutí)
- **přílohy spisu**
 - zejména důkazní prostředky, obrazové a zvukové záznamy, záznamy na elektronických médiích (ale i jiné spisy na dobu řízení – osobní spis)
- **soupis součástí spisu** - musí obsahovat soupis všech svých součástí (včetně příloh) s datem jejich založení do spisu

Správní řízení – obecná část

Doručování (§ 19 a násl. SŘ)

- Písemnost doručuje orgán, který ji vyhotovil.

Způsoby doručení podle jejich priority:

- 1) na místě (v souvislosti s úkonem) - není to povinnost - vychází z § 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb.
 - 2) do datové schránky, má-li ji účastník řízení
 - 3) na žádost účastníka řízení na doručovací adresu, kterou účastník řízení uvedl (i elektronická adresa)
 - 4) na doručovací adresu uvedenou v ISEO (MV a služební orgán - § 183 ZSS)
 - 5) na adresu trvalého pobytu (místa hlášeného pobytu)
 - 6) fyzické osobě lze však doručit, kdekoli bude zastižena (např. v zaměstnání)
- Nelze-li doručit na místě nebo do datové schránky, doručuje se zejména prostřednictvím provozovatele poštovních služeb
 - Zákonem stanovené případy - doručení do vlastních rukou (§ 19 odst. 4 SŘ - např. rozhodnutí, předvolání k výpovědi, hrozí-li újma účastníku řízení, neboť písemnost by se mohla doručit osobě s protichůdným zájmem)

Správní řízení – obecná část

Náhradní doručení (§ 23 a násl. SŘ)

➤ Uložení písemnosti

- adresát nezastižen = uložení + výzva k vyzvednutí zásilky (do 10ti dnů) s poučením, (kdy, kde, následky nevyzvednutí)
- nevyzvednutí = písemnost se považuje za doručenou 10. den od uložení – nikoli vhozením do schránky (určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena - § 24 odst. 2 SŘ)

➤ Odmítnutí převzetí písemnosti = fikce doručení

➤ Doručování veřejnou vyhláškou

- adresát neznámého pobytu nebo sídla nebo se prokazatelně nedaří doručovat = doručení veřejnou vyhláškou (§ 25 SŘ) - pouze pokud nejde o účastníka, kterému má být v řízení uložena povinnost nebo odňato právo - § 32 odst. 3 SŘ
- písemnost doručovaná veřejnou vyhláškou se má za doručenou 15. dnem po vyvěšení písemnosti nebo oznámení o možnosti převzetí písemnosti na úřední desce (je nutné souběžně vyvěsit též elektronicky)

Správní řízení – obecná část

Účastníci řízení

Správní řád

1. „Hlavní účastníci“ -
§ 27 odst. 1 SŘ
2. „Vedlejší účastníci“ -
§ 27 odst. 2 SŘ
3. Účastníci dle zvláštních
zákonů –
§ 27 odst. 3 SŘ

Zákon o státní službě

1. Žadatel o přijetí do
služebního poměru
 2. Státní zaměstnanec
(§ 161 ZSS)
- ?? člen výběrové komise, který
není státním zaměstnancem
- pokud se domáhá jiná osoba –
vyloučit usnesením (§ 28 SŘ)

Správní řízení – obecná část

Zastoupení

1. Zákonný zástupce

- v rozsahu, v jakém účastník nemá procesní způsobilost

2. Opatrovník (§ 32 odst. 2 až 8 SŘ)

- ustanoven usnesením – např. účastník řízení nemá zákonného zástupce ani plnou procesní způsobilost, překážka, aby účastník v řízení činil samostatně úkony, účastník neznámého pobytu nebo sídla apod.

3. Zastoupení na základě plné moci (§ 33 SŘ)

- k jednotlivému úkonu v řízení
- pro celé řízení
- pro neurčitý počet řízení
- na základě zvláštního zákona (např. advokátská plná moc podle zákona o advokacii)
- Substituce = zastoupení zmocněnce - pouze se souhlasem zastoupeného v plné moci
- Zastoupení je přímé
- Účinky má doručení zástupci (Nedaří se doručovat? = § 33 odst. 4 SŘ)

Správní řízení – obecná část

Úkony účastníků (§ 36 a 38 SŘ)

Základní práva účastníků řízení (§ 36 a 38 SŘ)

- Právo navrhnout důkazy, činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí (možnost provést koncentraci řízení usnesením)
- Právo vyjádřit své stanovisko
- Právo na informace o řízení
- Právo vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům
 - výjimka - § 36 odst. 3 SŘ + § 165 ZSS
 - výzvu lze podle situace spojit s jiným úkonem
 - doplnění dalších podkladů po seznámení – postup nutno opakovat
- Právo nahlížení do spisu (§ 38 SŘ) - i po právní moci rozhodnutí
- Povinnost účastníka řízení a jeho zástupce prokázat na výzvu totožnost

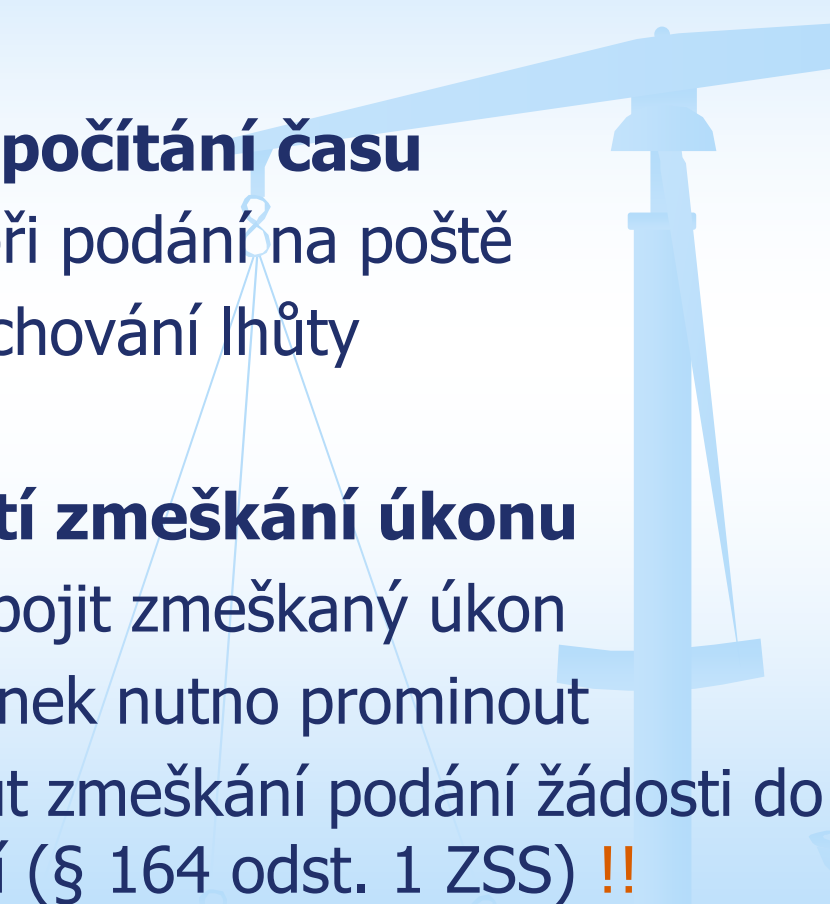
Správní řízení – obecná část

Úkony účastníků – podání (§ 37)

- Úkon vůči spr. orgánu – (věcná a místní příslušnost – jinak postoupení - § 12 SR)
- Učiněno dnem, kdy došlo (ale – zachování lhůty § 40 SR)
- **Formy** - písemně, ústně do protokolu, elektronicky (s el. podpisem) – v ZSS někdy pouze písemná forma (= i elektronicky) = např. žádost o přijetí do sl. poměru nebo stížnost nelze podat ústně do protokolu
- Jinými prostředky - do 5ti dnů doplnit uznávanými formami, jinak se k podání nepřihlíží
- **Náležitosti:**
 - KDO je činí (jméno, příjmení/název, datum narození/IČ, bydliště/sídlo)
 - ČEHO (které věci) se týká
 - CO se navrhuje
- **posouzení podle skutečného obsahu**
- **vady podání** - pomoc s odstraněním na místě nebo výzva k odstranění ve stanovené přiměřené lhůtě (ale neodůvodněné námitky proti protokolu o průběhu a výsledku VR = zamítnutí)

Správní řízení – obecná část

Lhůty a počítání času

- § 39 SŘ – **určení lhůty a její prodloužení**
 - § 40 SŘ – **pravidla počítání času**
 - zachování lhůty při podání na poště
 - pochybnosti o zachování lhůty
 - § 41 SŘ – **prominutí zmeškání úkonu**
 - s žádostí nutno spojit zmeškaný úkon
 - při splnění podmínek nutno prominout
 - **!! nelze prominout zmeškání podání žádosti do výběrového řízení (§ 164 odst. 1 ZSS) !!**
- 

Správní řízení v prvním stupni

Zahájení řízení o žádosti

- **Zahájení** = den, kdy žádost došla příslušnému správnímu orgánu
- **Zjevná právní nepřípustnost žádosti** = zastavení řízení (§ 66 odst. 1 písm. b) SŘ) - nepřípustnost musí být zřejmá ze samotné žádosti
- **Náležitosti** - náležitosti podání + musí být patrné, co žádá nebo čeho se domáhá
- **Vady** - povinnost pomoci s odstraněním na místě nebo výzva k odstranění v přiměřené lhůtě (řízení lze přerušit - § 64 odst. 1 písm. a) SŘ)
- **Neodstranění vad** = zastavení řízení (§ 66 odst. 1 písm. c) SŘ) – pouze neodstranění podstatných vad bránících v pokračování řízení
- **Zúžení** předmětu žádosti nebo **zpětvzetí** žádosti (§ 45 odst. 4 SŘ)
- **ZSS - speciální úprava** náležitosti žádosti podávané do **výběrového řízení** a způsob nakládání s vadnou žádostí (§ 26 a 27 ZSS)

Správní řízení v prvním stupni Zahájení řízení z moci úřední

Správní řád

- Dnem, kdy správní orgán doručil **oznámení o zahájení řízení** prvnímu účastníkovi
- Zákonný **obsah oznámení**
- Oznámení lze spojit s jiným úkonem v řízení
- Uvědomení ostatních účastníků

Příklady ze ZSS

- Přeložení
- Zproštění výkonu služby
- Převedení (lze i na žádost)
- **Kárné řízení** - § 94 ZSS zvláštní způsob zahájení z moci úřední na podnět, mj. i **představeného** (ne představený vůči svému představenému)

Správní řízení v prvním stupni

Rozhodnutí jako první úkon v řízení

➤ ZSS - § 165

➤ Vyloučeno:

- rozhodnutí o kárné odpovědnosti
- rozhodnutí o skončení služebního poměru
- v řízení o žádosti státního zaměstnance - první úkon = žádost

➤ Pouze možnost – v některých případech se může jevit jako nevhodné - nevylučuje zahájení řízení z moci úřední doručením oznámení podle § 46 odst. 1 SŘ

➤ Neuplatní se § 36 odst. 3 SŘ - služební orgán účastníka řízení nevyzývá k seznámení s podklady

➤ Nelze uplatnit zásadu koncentrace řízení - § 82 odst. 4 SŘ

➤ Rozhodnutí musí být založeno na podkladech, které jsou součástí správního spisu (§ 17 SŘ), jinak = nepřezkoumatelnost

Správní řízení v prvním stupni

Podklady pro vydání rozhodnutí

- **Nutné ke zjištění stavu věci (§ 3 SŘ)** - odpovědnost za shromáždění nese správní orgán
- **Účastníci** – povinnost součinnosti při opatřování podkladů, povinnost označit důkazy na podporu svých tvrzení (**zákaz sebeobviňování** v kárném řízení)
- **Povinnost zjistit okolnosti ve prospěch i neprospěch** povinného a okolnosti důležité pro veřejný zájem – obecnější dosah
- **Zásada volného hodnocení důkazů** (odůvodnění rozhodnutí)
- **Podklady pro vydání rozhodnutí zejména:**
 - návrhy účastníků
 - důkazy (např. listiny, svědecká výpověď)
 - skutečnosti známé z úřední činnosti (nedokazují se ale pozor - zákaz překvapivého rozhodnutí)
 - podklady od jiných orgánů
 - skutečnosti obecně známé (nejsou informace z internetu)
- Je-li zjištěna skutečnost znemožňující vyhovění žádosti, žádost se zamítne bez dalšího dokazování (§ 51 odst. 3 SŘ)

Správní řízení v prvním stupni

Zajištění účelu a průběhu řízení

Předvolání (§ 59 SŘ)

- k úkonu s nutnou osobní účastí (např. výslech); poučení o následcích (pokuta, předvedení – specifikum = kárné řízení); odůvodněná omluva v případě nedostavení se (forma – nikoli náležitosti podání)

Předvedení (§ 60 SŘ)

- použití v případě nedostavení se na předvolání; zajišťuje zejména policie ČR

Přeběžné opatření (§ 61 SŘ)

- potřeba prozatímní úpravy poměrů (např. ohrožení pozdější exekuce)
- příkaz něco vykonat, zdržet se, strpět nebo je zajištěna věc

Pořádková pokuta (§ 62 SŘ)

- při ztěžování postupu správního orgánu nedostavením se na předvolání, rušením pořádku, neuposlechnutí pokynu úřední osoby, učinění hrubě urážlivého podání (až do 50 000 Kč)

Vykázání z místa konání úkonu (§ 63 SŘ)

- při rušení pořádku, po předchozím upozornění a za asistence policie

Správní řízení v prvním stupni

Přerušeni řízení (§ 64 SŘ)

- **Lhůty** k provádění úkonů v řízení **neběží** (§ 65 odst. 1 SŘ)
- Lze činit jen úkony směřující k odstranění důvodů přerušeni
- Řízení se přerušuje **na dobu nezbytně nutnou**
- **Odpadnutí překážek** = pokračování v řízení => vyrozumění účastníka řízení
- **Důvody přerušeni:**
 - současně s výzvou k odstranění nedostatků žádosti
 - současně s výzvou k zaplacení správního poplatku
 - probíhá-li řízení o předběžné otázce (§ 57 SŘ)
 - do doby ustanovení opatrovníka procesně nezpůsobilému účastníku řízení
 - z jiných zákonem stanovených důvodů
- **Přerušeni řízení o žádosti na žádost** (§ 64 odst. 2 SŘ) - na dobu nezbytně nutnou, přihlíží k návrhu žadatele (nejde o absolutní povinnost řízení na základě žádosti přerušit – judikatura, závěr PS MV č. 104/2011)

Správní řízení v prvním stupni

Zastavení řízení o žádosti

➤ § 66 odst. 1 SŘ

= skončení řízení usnesením bez věcného projednání žádosti

➤ Důvody zastavení řízení o žádosti

1. Zpětvzetí žádosti
2. Zjevně právně nepřipustná žádost
3. Neodstranění podstatných vad žádosti
4. Nezaplacení správního poplatku
5. Překážka litispendence
6. Smrt nebo zánik žadatele, zánik věci či práva
7. Žádost se stala bezpředmětnou
8. Další důvody stanovené zákonem

Správní řízení v prvním stupni

Zastavení řízení z moci úřední

➤ § 66 odst. 2 SŘ

➤ Důvody zastavení řízení z moci úřední

1. Překážka litispendence
2. Odpadnutí důvodu řízení, zejména
 - smrt nebo zánik účastníka
 - zánik věci nebo práva, jehož se řízení týká (např. skončení služebního poměru)

Správní řízení v prvním stupni Rozhodnutí

➤ § 67 – 75 SŘ

= úkon v určité věci vůči jmenovitě určené osobě nebo osobám („správní akt“)

1. **Konstitutivní** – zakládá, mění nebo ruší práva nebo povinnosti
2. **Deklaratorní** – prohlašuje, že osoba práva nebo povinnosti má nebo nemá (§ 142 SŘ)
3. **Procesní** (vždy formou usnesení)

Správní řízení v prvním stupni Rozhodnutí

NÁLEŽITOSTI ROZHODNUTÍ (§ 68 SŘ)

- 1. Výroková část**
 - Vedlejší ustanovení
- 2. Odůvodnění** (důvody, podklady, úvahy, informace)
- 3. Poučení** (o odvolání)
- 4. Náležitosti písemného vyhotovení**
 - Oprava zřejmých nesprávností
- 5. Náležitosti stanovené ZSS jako zvláštním zákonem**, např. § 30 ZSS

VZORY – metodické pokyny náměstka ministra vnitra pro státní službu

Správní řízení v prvním stupni Rozhodnutí

vydávání rozhodnutí (§ 71 SŘ)

1. Vydání rozhodnutí

- předání stejnopisu k doručení (vyznačení vypravení)
- ústní vyhlášení
- vyvěšení veřejné vyhlášky
- poznamenání do spisu
- zaslání do DS kontaktního místa VS

2. Lhůty

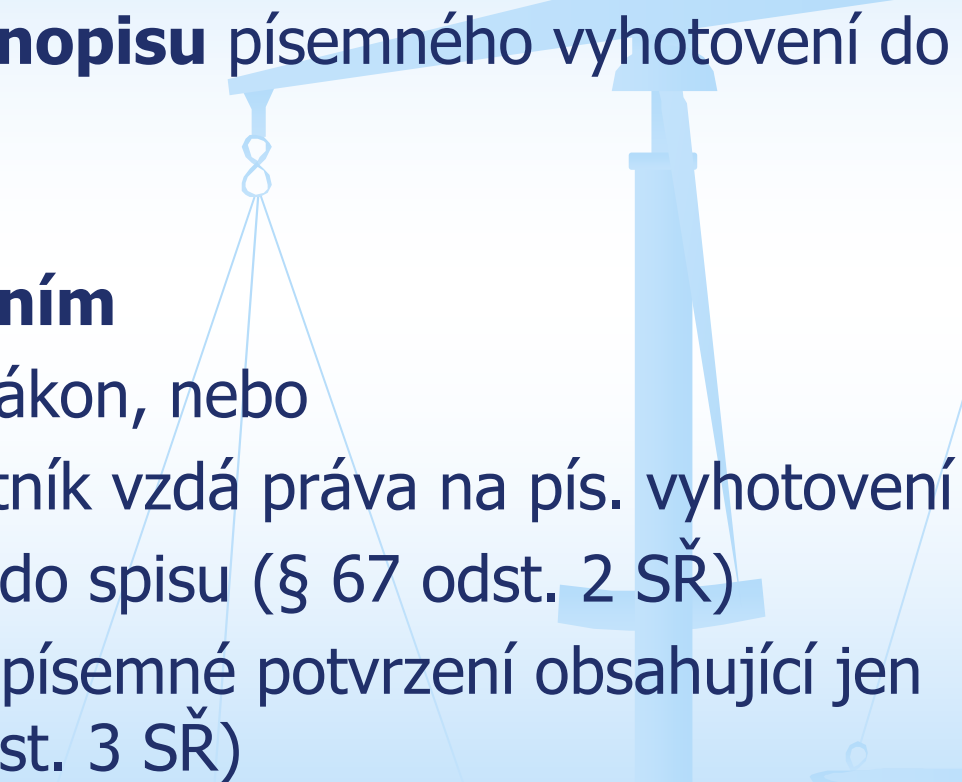
- bez zbytečného odkladu
- do 30 dnů + lze připočítat další doby
- nedodržení lhůt se nemůže dovolávat účastník, který je způsobil

ZSS – vydání rozhodnutí může být prvním úkonem v řízení

Správní řízení v prvním stupni Rozhodnutí

OZNAMOVÁNÍ ROZHODNUTÍ (§ 72 SŘ)

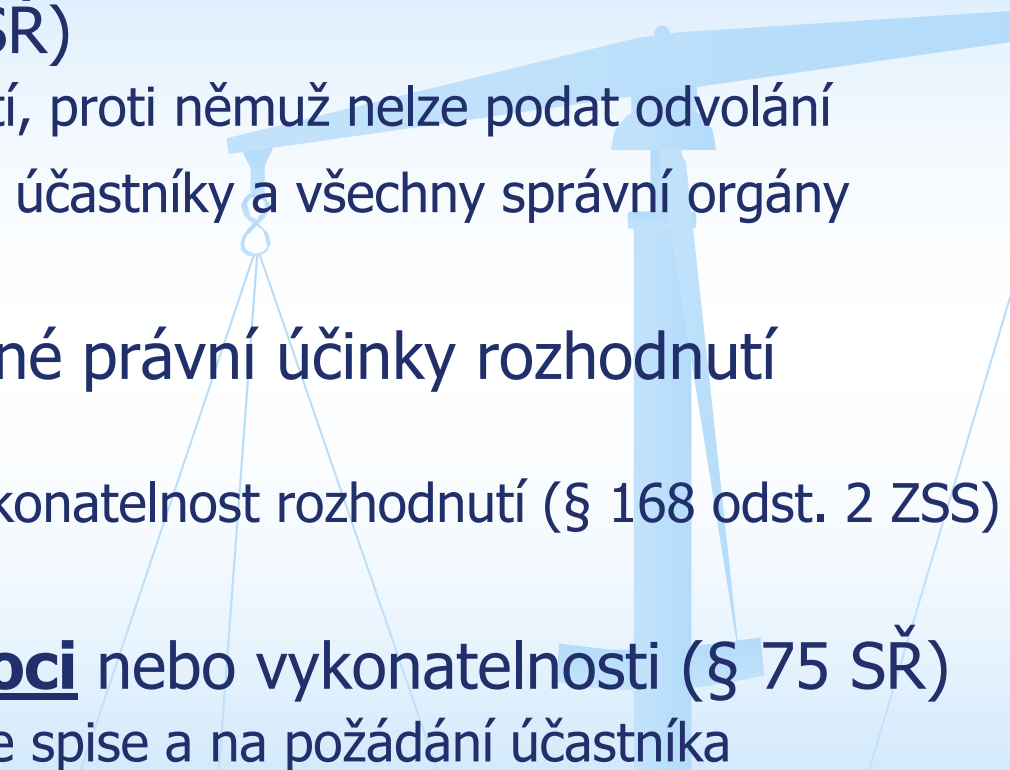
1. **Doručením stejnopisu** písemného vyhotovení do vlastních rukou

 1. **Ústním vyhlášením**
 - stanoví-li tak zákon, nebo
 - pokud se účastník vzdá práva na pís. vyhotovení
 - nutný záznam do spisu (§ 67 odst. 2 SŘ)
 - na požádání – písemné potvrzení obsahující jen výrok (§ 67 odst. 3 SŘ)
- 

Správní řízení v prvním stupni Rozhodnutí

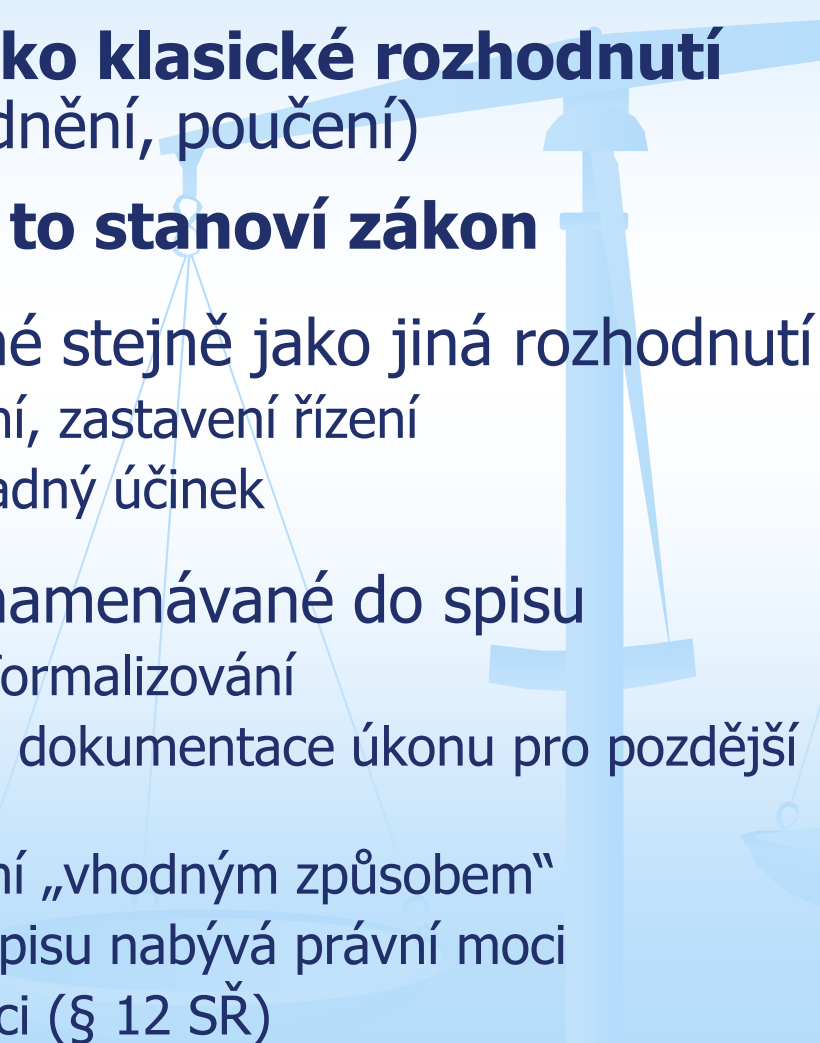
- **Právní moc** (§ 73 SŘ)
 - oznámené rozhodnutí, proti němuž nelze podat odvolání
 - zásadně závazné pro účastníky a všechny správní orgány

 - **Vykonatelnost** a jiné právní účinky rozhodnutí (§ 74 SŘ)
 - **ZSS** – předběžná vykonatelnost rozhodnutí (§ 168 odst. 2 ZSS)

 - **Doložka právní moci** nebo vykonatelnosti (§ 75 SŘ)
 - povinnost vyznačit ve spise a na požádání účastníka
- 

Správní řízení v prvním stupni

Usnesení

- **Zvláštní druh rozhodnutí**
 - **Stejné náležitosti jako klasické rozhodnutí**
(výroková část, odůvodnění, poučení)
 - **Vydává se, jen když to stanoví zákon**
1. Usnesení oznamované stejně jako jiná rozhodnutí
 - např. přerušování řízení, zastavení řízení
 - odvolání nemá odkladný účinek
 2. Usnesení pouze poznamenané do spisu
 - významný prvek odformalizování
 - přitom je zachována dokumentace úkonu pro pozdější přezkoumatelnost
 - účastníci se vyrozmí „vhodným způsobem“
 - poznamenaním do spisu nabývá právní moci
 - např. postoupení věci (§ 12 SŘ)
- 

Správní řízení v prvním stupni

Náklady řízení

Správní řád

- Zásadně nese každý své náklady
- Paušální úhrada nákladů řízení vyvolaného porušením povinnosti (kárné řízení)
- Povinnost nahradit úřadu „vícenáklady“

Zákon o státní službě

- Úspěch účastníka v odvolacím, přezkumném nebo obnoveném řízení = **nárok na náhradu nákladů od úřadu (§ 166 ZSS)**
- částečný úspěch = poměrná náhrada nákladů
- nárok uplatnit před ukončením řízení max. do 3 dnů od doručení rozhodnutí jinak zaniká
- vztahuje na náklady v celém řízení

Ochrana před nečinností

- Povinnost vydat rozhodnutí v zákonem stanovených lhůtách
- Nevydání rozhodnutí v zákonné lhůtě = nadřízený správní orgán učiní z moci úřední (např. na podnět) **opatření proti nečinnosti**
- Žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti může po uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí **podat i účastník řízení**

- **Druhy opatření proti nečinnosti:**
 - příkázání sjednání nápravy nebo vydání rozhodnutí ve stanovené lhůtě
 - převzetí věci a rozhodnutí namísto nečinného orgánu
 - pověření jiného správního orgánu (musí být věcná příslušnost)
 - prodloužení zákonné lhůty k rozhodnutí

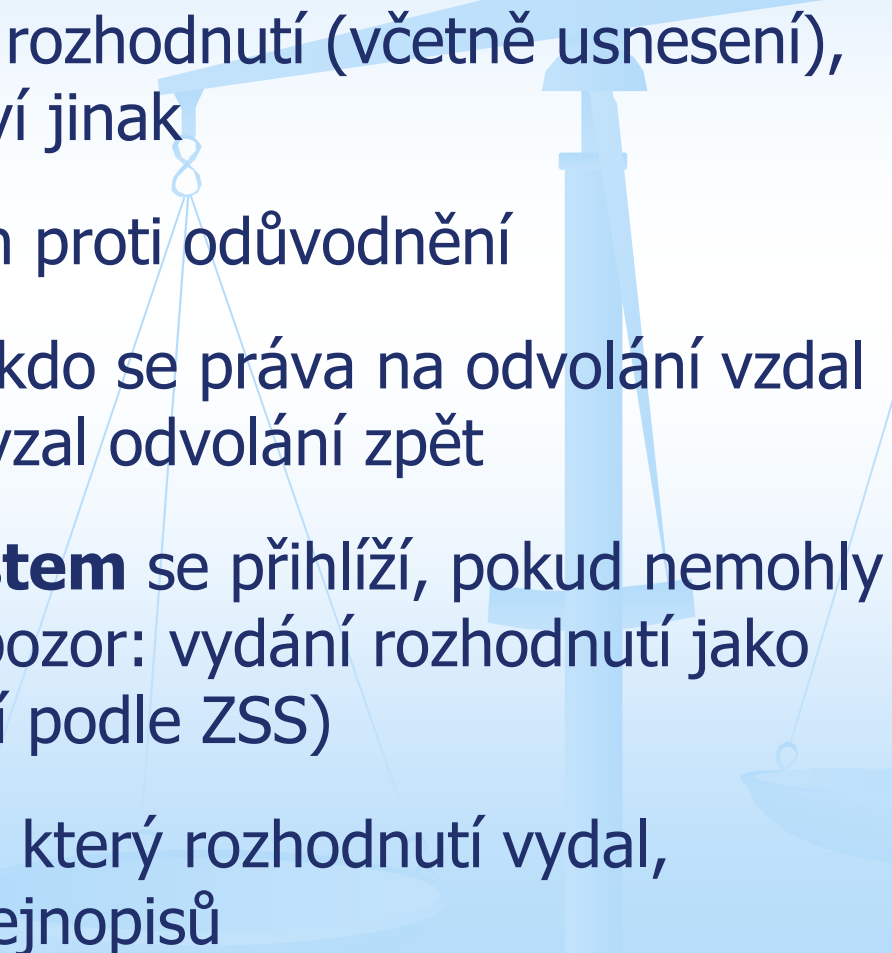
Náprava vadných rozhodnutí Prohlášení nicotnosti

Nicotnost rozhodnutí (nulita)

- Úkon, který správní orgán učinil, není vůbec správním aktem,
- Paakt, který není způsobilý vyvolat **žádné právní následky**
- Není nadán presumpcí správnosti - **nikoho** (ani správní orgán, ani účastníky řízení) de iure **nezavazuje**
- **Nemůže být zhojena** uplynutím času
- **Nicotnost prohlašuje nadřízený správní orgán**
- **Důvody nicotnosti** – absolutní věcná nepřislusnost, vnitřní rozpornost, právní či faktická neuskutečnitelnost, jiné vady pro něž nelze vůbec úkon považovat za rozhodnutí

Náprava vadných rozhodnutí Odvolací řízení

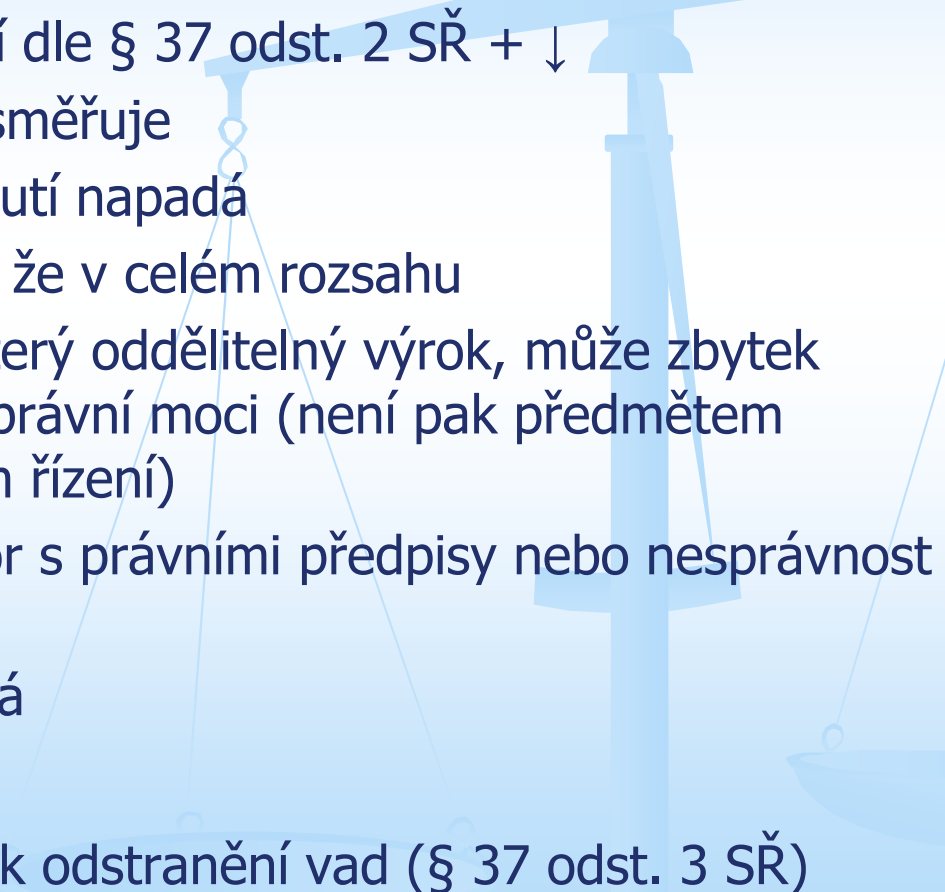
ODVOLÁNÍ

- 1. Lze se odvolat** proti rozhodnutí (včetně usnesení), pokud zákon nestanoví jinak
 - 2. Nelze se odvolat** jen proti odůvodnění
 - 3. Nemůže podat** ten, kdo se práva na odvolání vzdal a ten, kdo již jednou vzal odvolání zpět
 - 4. K novým skutečnostem** se přihlíží, pokud nemohly být uplatněny dříve (pozor: vydání rozhodnutí jako prvního úkonu v řízení podle ZSS)
 - 5. Podává se u** orgánu, který rozhodnutí vydal, v potřebném počtu stejnopisů
- 

Náprava vadných rozhodnutí Odvolací řízení

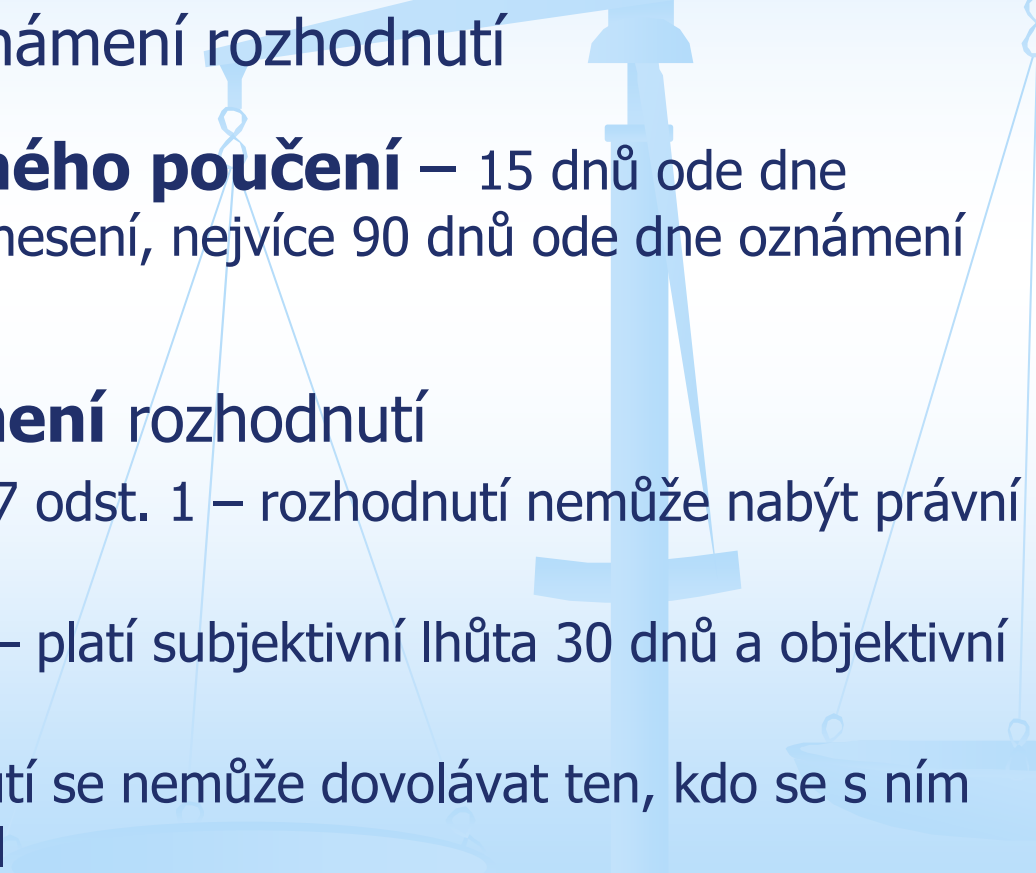
NÁLEŽITOSTI ODVOLÁNÍ

- Obecné náležitosti podání dle § 37 odst. 2 SŘ + ↓
 - Proti jakému rozhodnutí směřuje
 - V jakém rozsahu rozhodnutí napadá
 - není-li uvedeno, platí, že v celém rozsahu
 - je-li napaden jen některý oddělitelný výrok, může zbytek výrokové části nabýt právní moci (není pak předmětem přezkumu v odvolacím řízení)
 - V čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí
 - Čeho se odvolatel domáhá

 - **Vady odvolání** = výzva k odstranění vad (§ 37 odst. 3 SŘ)
- 

Náprava vadných rozhodnutí Odvolací řízení

ODVOLACÍ LHŮTA

1. **15 dnů** ode dne oznámení rozhodnutí
 2. V případě **nesprávného poučení** – 15 dnů ode dne oznámení opravného usnesení, nejvíce 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí
 3. V případě **neoznámení** rozhodnutí
 - účastníkům podle § 27 odst. 1 – rozhodnutí nemůže nabýt právní moci
 - ostatním účastníkům – platí subjektivní lhůta 30 dnů a objektivní lhůta 1 rok
 - neoznámení rozhodnutí se nemůže dovolávat ten, kdo se s ním prokazatelně seznámil
- 

Náprava vadných rozhodnutí Odvolací řízení

Správní řád

Suspensivní (odkladný) účinek odvolání

- Nenastávají právní účinky rozhodnutí
- Správní orgán ho může vyloučit ze stanovených důvodů; proti tomu se nelze odvolat

Zákon o státní službě

Odkladný účinek odvolání:

- **kárná odpovědnost, odbytné, odchodné a náhrada nákladů podle § 110 ZSS**
- Jinak odvolání **nemá odkladný účinek**
- Odkladný účinek vyloučený § 168 odst. 2 ZSS nelze přiznat

Náprava vadných rozhodnutí Odvolací řízení

Správní řád

Devolutivní účinek

- Příslušnost zásadně přechází na nejbližší nadřízený správní orgán, nedojde-li k autoremeduře

Zákon o státní službě

Odvolací orgán

- kárná komise 2. stupně (i vůči sobě)
- nadřízený služ. orgán:
 - náměstek pro státní službu (i vůči sobě)
 - státní tajemník
 - vedoucí nadřízeného služebního úřadu

Náprava vadných rozhodnutí Odvolací řízení

POSTUP SPRÁVNÍHO ORGÁNU 1. STUPNĚ

1. Zajištění vyjádření účastníků a doplnění řízení (§ 86 SŘ)
2. Výzva k odstranění vad odvolání
3. Autoremedura (§ 87 SŘ)
4. Předání spisu odvolacímu orgánu se stanoviskem
 - lhůta 30 dnů (10 dnů – opožděné odvolání)
 - v této fázi může správní orgán 1. stupně řízení zastavit (a rozhodnutí zrušit), nastane-li některý z vyjmenovaných důvodů zastavení řízení

Náprava vadných rozhodnutí Odvolací řízení

Správní řád

Rozsah přezkumu

- **Zákonnost** – plně (je-li napadena pouze oddělitelná část rozhodnutí, tak pouze tuto část – nevylučuje přezkum nenapadené části)
- **Správnost** – v rozsahu námitek a veřejného zájmu
- **K vadám řízení**, které nemohly mít vliv na rozhodnutí, se nepřihlíží.

Zákon o státní službě

- Odvolání proti rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného nebo o skončení služebního poměru: **Ize přezkoumat i služební hodnocení**
- Odvolání proti kárnému opatření: v řízení o odvolání **nelze uložit přísnější kárné opatření**

Náprava vadných rozhodnutí Odvolací řízení

ROZHODNUTÍ ODVOLACÍHO ORGÁNU

- Potvrzení rozhodnutí (§ 90 odst. 5 SŘ)
- Změna rozhodnutí (§ 90 odst. 1 písm. c) SŘ)
- Zrušení rozhodnutí a zastavení řízení (§ 90 odst. 1 písm. a) SŘ) – pokud měl řízení zastavit již orgán 1. stupně
- Zrušení rozhodnutí a zastavení řízení (§ 90 odst. 4 SŘ) – pokud shledá důvod k zastavení řízení odvolací orgán
- Zrušení rozhodnutí a vrácení věci k novému projednání (§ 90 odst. 1 písm. b) SŘ)
- Zamítnutí opožděného nebo nepřípustného odvolání (§ 91 odst. 2 SŘ) – odvolací orgán se zabývá též důvody pro obnovu či přezkum
- Určení účinků rozhodnutí odvolacího orgánu, pokud ruší nebo mění předběžně vykonatelné rozhodnutí

Náprava vadných rozhodnutí

Přezkumné řízení (§ 94 a násl. SŘ)

- 1. Přezkoumání zákonnosti pravomocných** nebo předběžně vykonatelných **rozhodnutí** (přiměřeně rovněž jiné úkony podle § 156 odst. 2 SŘ, VPS podle § 165 SŘ a opatření podle § 174 SŘ)
- 2. Není na něj právní nárok**
- 3. Zahájení** - z moci úřední (i na podnět – podnět účastníka = možná autoremedura)
- 4. Ochrana dobré víry a veřejného zájmu**
- 5. Lhůta pro zahájení a vydání rozhodnutí**
 - do 2 měsíců poté, co se správní orgán o důvodu přezkumu dozvěděl, nejpozději do 1 roku od právní moci
 - do 15 měsíců od právní moci rozhodnutí je nutné vydat rozhodnutí
- 6. Zkrácené přezkumné řízení (§ 98 SŘ)**

Náprava vadných rozhodnutí

Obnova řízení (§ 100 SŘ)

➤ **Důvody obnovy**

- nové skutečnosti nebo důkazy, které v původním řízení nebyly správnímu orgánu známy, ačkoli existovaly, jsou ku prospěchu účastníka řízení, který je nemohl uplatnit, a mohly mít na výsledek vliv
- bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem původního rozhodnutí
- původní rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem

➤ **Dvě fáze obnovy řízení**

- řízení o povolení obnovy
- nové řízení (v případě povolení obnovy)


➤ **Lhůty pro zahájení řízení a vydání rozhodnutí o obnově**

- účastník - žádost do 3 měsíců ode dne, kdy se o důvodu obnovy řízení dozvěděl, nejpozději do 3 let od právní moci
- správní orgán může rozhodnout z moci úřední do 3 let od právní moci rozhodnutí (je nutné vydat rozhodnutí)
- bylo-li rozhodnutí dosaženo trestným činem – povinnost vydat rozhodnutí do 3 let od právní moci rozsudku

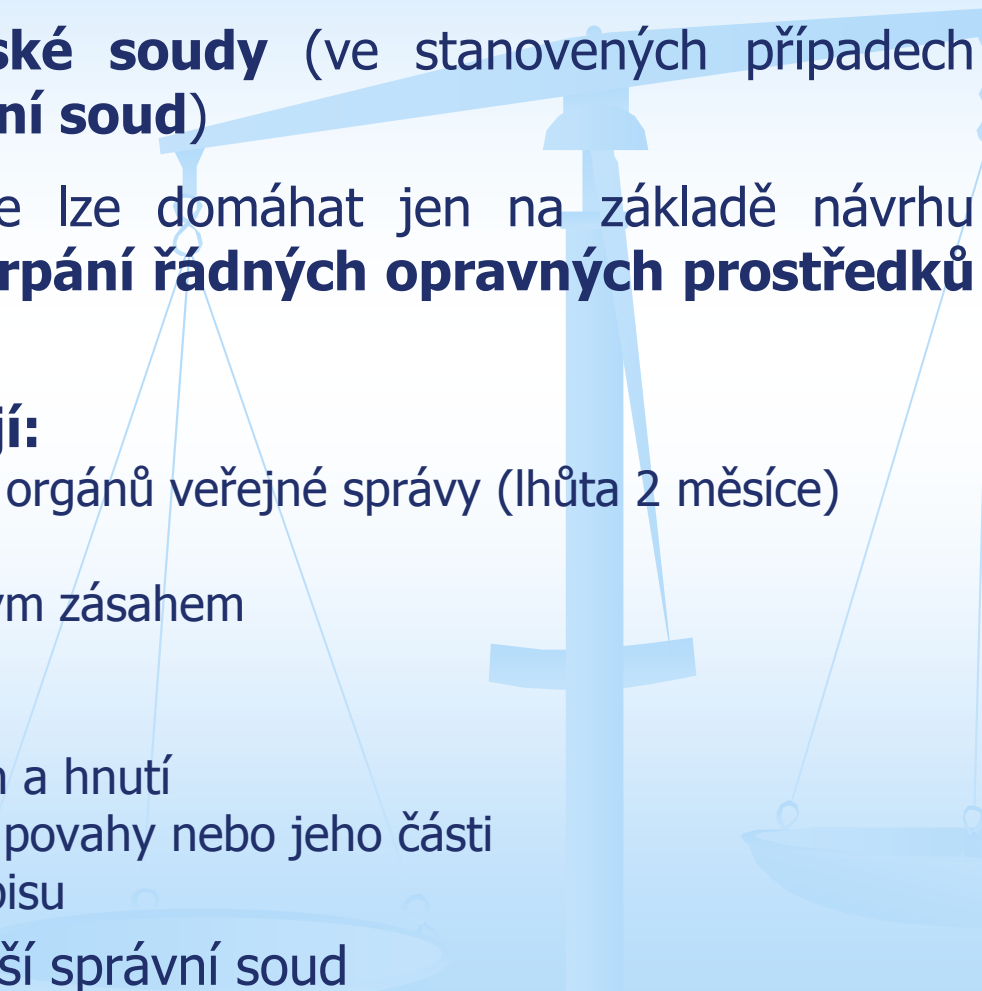
Stížnost (§ 175 SŘ)

- **Neposkytuje-li tento zákon jiný prostředek ochrany**
 - proti nevhodnému chování úředních osob
 - proti postupu správního orgánu
- **Podává se u** správního orgánu, který vede řízení
- **Forma** – písemná nebo ústní
- Nesmí být stěžovateli na újmu
- O vyřízení stížnosti musí být stěžovatel **ve lhůtě 60 dnů vyrozuměn**
- Má-li stěžovatel za to, že stížnost nebyla řádně vyřízena, může **požádat nadřízený správní orgán o přešetření** způsobu vyřízení stížnosti.
- **Odlišovat** stížnost podle § 175 SŘ od stížnosti státního zaměstnance podle § 157 ZSS a od případů whistleblowingu

Stížnost (§ 157 ZSS)

- 
- Může podat **pouze státní zaměstnanec**
 - ve věcech výkonu služby (způsob a řádnost výkonu služby)
 - ve věcech služebního poměru (řádnost výkonu pravomocí služebního úřadu vůči státnímu zaměstnanci)
 - **Forma** – písemná
 - **Vyřízení stížnosti**
 - lhůta 30 dnů
 - bezprostředně nadřízený představený
 - služební orgán
 - nesmí vyřizovat představený nebo služební orgán, vůči němuž směřuje
 - stížnost služebního orgánu – nadřízený služební orgán
 - Stížnost směřující **proti úkonům činěným v součinnosti** (služební hodnocení)
 - **Stížnost na vyřízení stížnosti**
 - Může se překrývat s případy **whistleblowingu** (stížnost je užší)

Správní soudnictví

- Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní
 - Přezkum zákonnosti správních procesů a rozhodnutí
 - Jednají a rozhodují **krajské soudy** (ve stanovených případech rozhoduje **Nejvyšší správní soud**)
 - Ochrany práv u soudu se lze domáhat jen na základě návrhu (**žaloby**) a pouze **po vyčerpání řádných opravných prostředků ve správním řízení**
 - **Správní soudy rozhodují:**
 - o žalobách pro rozhodnutí orgánů veřejné správy (lhůta 2 měsíce)
 - ve věcech nečinnosti
 - o ochraně před nezákonným zásahem
 - o kompetenčních žalobách
 - ve věcech volebních
 - ve věcech politických stran a hnutí
 - o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části
 - o zrušení služebního předpisu
 - **Kasační stížnost** - Nejvyšší správní soud
- 

Děkuji za pozornost

